

Spis treści

Słowo wstępne	5
CZĘŚĆ I	
ŚREDNIOWIECZNE GRY	7
Michał Sołtysiak – Archeologia rzeczy – gry planszowe wikingów jako źródło poznania dawnych społeczności	9
Ewa Wielocha – Kościany przedmiot do gry z cmentarza przy kościele św. Jakuba Apostoła w Toruniu i analogiczne znaleziska z obszaru Europy Środkowej – problematyka funkcji	25
Marek Otisk – Ludi philosophorum: filozofowie i zabawy w średniowieczu	35
Izabela Gomułka – Ewolucja zabawek na przestrzeni wieków średnich.	53
CZĘŚĆ II	
DAMY I WOJOWNICY	61
Zbigniew Ignacy Brzostowski – „Jeżeli bowiem ktoś zapragnąłby latać, nic bardziej nie przypomina latania...” – czyli o przyjemnościach starożytnych Greków z ćwiczeń hippicznych	63
Remigiusz Gogosz – Kulturowa rola gier i sportu w świetle źródeł staroskandynawskich	77
Żaneta Chrzanowska – Motyw uczty w średniowiecznych kronikach z przełomu XI/XII wieku	95
Agnieszka Teterycz-Puzio – Codzienne przyjemności piastowskich księżnych (X-XIV w.)	109
Marek Radoch – Turniej dam jako przykład rozważań nad udziałem kobiet w politykach.	125
	601

CZĘŚĆ III

MUZYKA I TAŃCE	137
Lech Kościelak – Hieronim z Moraw – nauczyciel muzyki z XIII wieku	139
Sylwia Skiendziul – Postrzeganie kobiety tańczącej (w świetle rozmaitych średniowiecznych źródeł pisanych)	147
Damian Szweda – Muzykanci na dworze wielkiego mistrza Ulryka von Jungingen	157
Sylwia Konarska-Zimnicka – Ubiór tancerzy w świetle późnośredniowiecznych przekazów źródłowych	169

CZĘŚĆ IV

STAROPOLSKIE HULANKI	179
Beata Wojciechowska – Zapusty w kulturze późnośredniowiecznej Polski	181
Joanna Karczevska – „W karczmie nie masz pana” – staropolska karczma jako centrum rozrywki	191
Anna Odrzywolska-Kidawa – Pocziwe czy wszeteczne? Obraz biesiad u Mikołaja Reja	201
Анастасія Скеп’ян – Забавы пры дварах магнатаў ВКЛ у другой палове XVI – пачатку XVII ст.	213
Tomasz Ciesielski, Monika Żeromska-Ciesielska – Zabawy domowe i towarzyskie w Rzeczypospolitej doby saskiej w świetle egodokumentów	227

CZĘŚĆ V

DAMY I PANOWIE – JAK BAWIONO SIĘ W XIX- I XX-WIECZNYCH SALONACH?	245
Małgorzata Nossowska – Paryskie wzorce – rozrywki i czas wolny w świetle prasy warszawskiej z 2. połowy XIX wieku	247
Anna Łysiak-Łątkowska – Uczucia, rozterki i refleksje w listach Tekli Żelechowskiej do Jacka Ildziego Przybylskiego	261
Agnieszka Świętosławska – Tańce, druźbowie i Polska. Kilka uwag o treściach narodowych w XIX-wiecznych przedstawieniach krakowskich wesel	275
Aneta A. Duda – Formy spotkań rodzinnych i towarzyskich rodziny Radziwiłłów w XIX-XX wieku	295
Ireneusz Bieniecki – Kultura, rozrywka, sport i wypoczynek w życiu codziennym personelu Flotylli Pińskiej polskiej Marynarki Wojennej w latach 1919-1939	319
Wojciech Bejda – Wieloaspektowość spektakli historycznych w Wielkiej Brytanii w 1. połowie XX wieku	335

Lech Krzyżanowski – Rozrywki i formy wypoczynku międzywojennego środowiska sędziowskiego w Polsce	345
Robert Kuśnierz, Jurij Szapował – Jak zabawiali się enkawudziści? Kilka faktów z działalności szefa NKWD USRS Wsewołoda Balickiego i jego podwładnych	359
Beata Świacka-Kołczańska – Rozrywka w Auschwitz-Birkenau. Tortura i uciezka	369

CZĘŚĆ VI

LITERACKIE I MALARSKIE KONTEKSTY	385
Monika Jankiewicz-Brzostowska – Elementy moralnej waloryzacji w wybranych przedstawieniach zabaw w ogrodach	387
Daniela Rywиковá – Mors ludens. Zabawa, rozrywka, groteska i personifikacje Śmierci w sztuce i dyskursie moralistycznym późnego średniowiecza	405
Teresa Banaś-Korniak – Siedemnastowiecznego szlachcica polskiego smutki i zabawy. Motywy ludyczne w barokowych epigramatach Wespazjana Kochowskiego i Daniela Bratkowskiego	427
Paweł Maciąg – Gry i zabawy utrwalone przez artystów europejskich pociągnięciem pędzla	441
Daniel Haas Kianička – Hry v Kremnici v ranom novoveku (16.-18. storočie)	455
Aneta Jurzysta – Przyjęcia, bale i odświętne rytuały. O obrazie świętowania i rozrywki w Buddenbrookach Tomasza Manna	467
Agnieszka Łazar – Zabawy i rozrywki w nazwiskach z sufiksem -ow/-ew, -iw/-yw, -ów, współcześnie w Polsce notowanych	487

CZĘŚĆ VII

KULTUROWE KONTEKSTY WSPÓŁCZESNYCH ZABAW	499
Tomasz Michalewski – Kulturowa transmisja międzypokoleniowa na przykładzie zabaw i zabawek czterech pokoleń	501
Anna Piotrowska – Czy celebryci mają czas wolny? O kształtowaniu się stylu życia nowej klasy próżniaczej	513
Kamil Kleszczyński – Prehistoria grywalizacji. Praktyczne zastosowania mechaniki gier w dziejach	531
Halina Mielicka-Pawłowska – Homo ludens communitas	543
Bibliografia	557